

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs III. De legitimitate natalium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

PARAGRAPHVS III.

De Legitimitate Natalium.

Quaestio 258. Qualiter, quod nati ex vero matrimonio sint legitimi, sit extendendum?

Respondeo: ut locum habeat. Primò: etsi matrimonium non fuerit sacramentum, v. g. non baptizatum, modò ex usu gentis fuerit verum. Abb. & Jo. Andr. ad c. fin. qui fil. sint legit. Pass. de elect. c. 25. num. 108. Secundò: licet ex occulto impedimento fuerit nullum, modò bona fide reputatum pro vero. c. ex tenore. c. cum igitur, c. peruenit. & c. qui filii. ibidem Abb. Suar. de cens. d. 50. f. 1. num. 6. Peyr. in pralato. q. 2. c. 5. num. 104. Garc. p. 7. c. 2. num. 44. Tertio: licet in jam dicto casu ignoretur, an parentes contraxerint bona fide. Suar. loc. cit. num. 10. Peyr. loc. cit. num. 107. Pass. loc. cit. num. 109. Quarto: etsi Parentes postquam bona fide contraxerunt, dubitauerunt de valore sui matrimonii, & filii nati sunt tempore hujus dubii. Barb. ad cit. c. cum inter. num. 18. Peyr. loc. cit. num. 110. cum dubium hoc sit speculativum, quo rante Conjuges possunt commiseri. Sanch. l. 2. de mar. d. 41. num. 4. & 8. Quintò: quin etiam, licet uni conjugum constiterit de invaliditate matrimonii, altero iusta ignorantia (sive ea sit juris, sive facti. Pass. n. 115.) laborante cit. cap. ex tenore. & ibi Abb. num. 3. Barb. num. 4. Sanch. de mar. lib. 8. d. 34. num. 46. Garc. loc. cit. n. 30. Menoch. de praesump. lib. 4. praesump. 21. Suar. loc. cit. num. 6. Verumque hoc ipsum est, etsi de cetero uterque conjugum fuerit in mala fide circa aliquod impedimentum non dirimens. Sanch. de mar. l. 9. d. 38. num. 3. Suar. loc. cit. num. 8. Peyr. num. 107. Nihilominus tamen si matrimonium tale fuerit clandestinum (quale secundum Barb. ad cap. cum inibibitio. de clandest. despons. Peyr. loc. cit. num. 108. & alios censetur illud, quod initum est sine praeviis denunciationibus, eò quòd meritò praesumat Ecclesia affectatam ignorantiam impedimenti in eo, qui contrahit omiffis proclamationibus ad hoc institutis, ut detegantur impedimenta; probabilius autem secundum Suar. num. 10. Pass. loc. cit. n. 14. & alios illud, quod non est factum in facie Ecclesiae, juxta leges seu consuetudinem patriae, etiam ibi, ubi lex de assistentia Parochi non obligat modò, vel olim ante Tridentin. non obligabat) iusta ignorantia impedimenti dirimentis, habita ab uno vel etiam ab utroque conjugum non impedit, quo minus nati ex illis sint legitimi, etiam independentè à Tridentino, irritante matrimonia clandestina. cit. c. cum inibibitio. Suar. loc. cit. num. 9. Garc. loc. cit. num. 31. Pass. num. 113. Sextò: etsi nati sint ex viro & legitima uxore post susceptum à viro de licentia uxoris Ordinem sacrum, Suar. loc. cit. num. 4. Peyr. loc. cit. num. 112. Majol. de irregul. l. 1. s. 4. num. 9. Secus si nati ex altero conjugum post matrimonium ratum tantum professo, cum per professionem prius matrimonium dissolvatur. Trident. sess. 24. c. 6. de matr. Sayr. l. 6. de cens. c. 10. num. 40. Majol. loc. cit. num. 4. Septimò: etsi nati ex viro & legitima uxore post susceptum à viro, invita uxore, matrimonio nondum consummato, sacrum ordinem. Abb. in c. 2. de conversione conjugat. Sayr. & Pass. loc. cit. Octavò: quin imò et si vir de licentia uxoris suscepisset Ordinem, cum

P. Leuren. Forè Benef. Tom. I.

Ordo non solvat matrimonium ratum. Barb. in Extrav. Antiqua n. 10. Secus est, si vir post matrimonium solummodo ratum validè professus esset; filius enim ex tali natus esset illegitimus, non tantum naturalis, sed spurius. Sanch. cit. d. 38. num. 7. Barb. ad c. literas. de filiis presbyterorum.

Quaestio 259. Qualiter è contra hoc ipsum limitandum, ut nimirum nati ex legitimo conjugio nihilominus habeantur, & sint quandoque legitimi?

Respond. id contingere, dum suscepti sunt ex propria uxore viro jam facto (saltem ubi accessit uxoris licentia) sacerdote post ratum vel etiam consummatum matrimonium, vel etiam viro, vel uxore post consummatum matrimonium, jam professis in religione. Verum hos simpliciter dicentes illegitimos volunt Host. in summ. de filiis presbyter. num. 5. Sylv. v. illegitimus. Castrop. tom. 2. tr. 13. d. 4. num. 1. §. 1. n. 4. & plures alii apud Pass. num. 167. alii illos dicunt illegitimos, addendo vel subintelligendo naturales, & illegitimos canonicè, seu jure can. Alii denique cum quibus locuti sumus extensione septima & octava. volunt eos esse simpliciter legitimos, eò quòd nullibi in jure vocentur illegitimi, aut dicantur inhabiles ad succedendum hæreditario jure in bonis parentum, aut ad alios honores, dicendum verò esse illegitimos ad instar, seu secundum quid, eò quòd æquè irregulares sint, & promoveri nequeant ad Ordines, vel beneficia Ecclesiastica, ac verè & simpliciter illegitimi Sanch. cit. d. 38. n. 7. Pass. loc. cit. n. 186. Jo. Andr. Ab. & alii ad c. literas. de fil. presb.

Quaestio 260. An & qualiter illegitimi legitimentur per subsequens Matrimonium?

Respondeo primò: si tempore fornicariæ copulæ, ex qua filius susceptus est, potuisset esse verum matrimonium, eò quòd non aderat impedimentum dirimens, c. tanta, qui fil. sine legit. ibid. Abb. n. 4. Barb. n. 2. Garc. loc. cit. n. 27. Suar. loc. cit. n. 3. Paxjord. l. 10. tit. 18. n. 34. Pass. loc. cit. n. 116. Nec obstat primò, quòd tempore illo fuerint inter eos impedimenta tantum impedientia Barb. loc. cit. n. 31. Pont. de mar. l. 11. c. 20. num. 6. Less. de just. l. 2. c. 19. Castrop. loc. cit. §. 3. n. 2. Neque secundò, quòd vir isto tempore habuerit beneficium Ecclesiasticum absque Ordinibus sacris. Barb. num. 33. Pont. Castrop. ll. cit. aut fuerit Novitius, vel mulier novitia. Majol. Barb. Peyr. Sayr. ll. cit. Neque tertio, quòd inter copulam & subsequens matrimonium intercesserint alia matrimonia. Barb. num. 5. Garc. loc. cit. c. 2. num. 28. Sayr. loc. cit. c. 10. num. 14. Suar. loc. cit. f. 5. num. 10. Azor. loc. cit. c. 3. num. 21. Neque quartò, quòd mulier fuerit concubina domi detenta, etsi de cetero jura magis detestentur concubinatam. Barb. loc. cit. Abb. loc. cit. num. 14. Neque quintò, quòd subsequens Matrimonium sit clandestinum, modò sit postea ab Ecclesia approbatum, vel in facie Ecclesiae denuò contractum, eò quòd, utpote initum in loco, ubi Trident. receptum erat invalidum. c. quia nobis. qui filii sint legit. & ibi Jo. Andr. & c. 2. de clandest. despons. tenentque multi probabiliter, nec improbat Suar. loc. cit. f. 1. num. 9. valere hoc ipsum, nimirum filios tam ante quam post tale matrimonium clandestinum ab Ecclesia

H 3

appro-

approbatum genitos esse hoc ipso legitimos, seu legitimatos, ubi clandestine contrahentes habuerunt occultum impedimentum dirimens, probabiliter seu iuste ignoratum, saltem ab eorum uno, manensque occultum etiam Ecclesia, adeoque indispensatum. Vide Pass. num. 114. Neque sextò, quòd subsequens matrimonium sit tantum ratum. Pont. loc. cit. c. 1. n. 16. Barb. loc. cit. n. 12. Peyr. loc. cit. n. 114. Neque septimò, quòd tempore natiuitatis filii, Parentes habuerint impedimentum, modò tempore copulæ, ex qua natus, eo caruerit Suar. loc. cit. s. 1. n. 4. Pass. loc. cit. num. 136. Neque octavò in ordine ad hoc, ut filius alicujus illegitimi ex legitimis nuptiis susceptus sit de legitima stirpe natus, & in ascendenti hæreditate succedere possit, quòd prius post eum genitum subsequente matrimonio avi & avia, ejus parens legitimatus sit; Barb. ad cit. c. tanta. num. 32. Mol. de primog. l. 3. c. 1. num. 9. Pont. l. ult. cit. num. 23. Verumque id est, etiam si ante subsecutum matrimonium Avi & Avia Pater illius mortuus sit; quia jam adhuc iste filius dicitur natus ex Patre, cujus Pater & Mater fuerunt veri Conjuges. Covar. de spons. p. 2. c. 8. §. 2. c. 8. §. 2. nu. 19. Pass. loc. cit. num. 139. & alii apud illum contra Paxjord.

2. Respondeo secundò: nò legitimari filios secundum jus canon. per subsequens matrimoniù, si tempore fornicariæ copulæ, ex qua suscepti sunt parentes ambo, vel unus eorù habuerit impedimentum dirimens. c. tanta, qui filii sint legit. ibi DD. cum communi. Nec obstat primò, quòd habentes copulam pro illo tempore iuste ignorarint impedimentum, & postea cum eadem ignorantia contraxerint matrimonium, illudque verum habeatur. Suar. loc. cit. num. 11. Garc. loc. cit. num. 33. Peyr. loc. cit. num. 117. etsi hic cum Castrop. loc. cit. d. 4. p. 2. n. 9. censet contrarium etiam esse probabile. Nec obstat secundò, quòd eo impedimento caruerint tempore natiuitatis filiorum. Suar. loc. cit. n. 3. Filiuc. tr. 9. num. 131. Menoch. consil. 60. num. 12. Ant. de Butr. ad c. tanta. num. 17. Abb. ad c. cum nobis. (qui etiam ad c. tanta contra Gasp. de Cald. censet id verum esse, etsi impedimentum non fuisse perpetuum, sed tale, quòd erat in potestate habentium copulam tollere. v. g. dum Turca cognoscit Christianam) Garc. loc. cit. c. 2. num. 36. & alii, quos sequitur & citat Pass. loc. cit. num. 134. contra Sanch. lib. 8. de matrim. d. 7. num. 19. Sayr. loc. cit. n. 29. Pont. loc. cit. c. 3. Peyr. loc. cit. c. 5. nu. 128. Castrop. loc. cit. num. 5. (qui insuper putat filium conceptum & natum tempore, quo parentes erant inhabiles, posse legitimari per subsequens matrimonium, si parentes tempore intermedio fuerunt habiles) Covar. & alios, quos citat & sequitur Barb. loc. cit. num. 31. habentes pro se jus civile. l. nuper. de nat. lib. & Auth. quibus modis nati ess. sui, secundum quòd indubitatum est in legitimatione filiorum per subsequens in matrimonium debere attendi tempus conceptionis, vel natiuitatis, prout filio nato magis expedit, adeoque cum huic juri leges canonice non sint contrariæ, volunt idem dicendum in ordine ad dignitates & beneficia Ecclesiastica talibus concedenda.

3. Respondeo tertio: legitimari nihilominus filios susceptos ex copula fornicaria, habita cù impedimento dirimente per subsequens matrimoniù verum, Papà nimirum in eo jam contracto cum tali impedimento dispensante, seu illud antea contractum ratihabendo cum clausula ex tunc, seu ab initio.

Garc. loc. cit. num. 40. referens decis. Rota. Abb. & Barb. ad cap. tanta. Peyr. loc. cit. n. 35. & plures alii apud Pass. num. 142. Verumque id est vel maxime, si, ut solet, simul legitimet prolem jam ante susceptam cum clausula; prolem, si qua est suscepta, & susceptam exinde legitimam dicendo, quòd tamen re ipsa facere censetur, etsi prolis nullam mentionem faciat, dum dispensat, ut parentes in isto matrimonio remanere valeant; quia licentia super contracto, contractum implicite confirmat. Garc. loc. cit. num. 42. Verumque id ipsum esse docent Peyr. & Barb. loc. cit. etsi ob mortem unius conjugis matrimonium non potuerit perfici. Secus verò est, dum Papa non sic, seu dicto modo dispensat in radice matrimonii, sed solum super eo de novo contrahendo; tunc enim proles antea nata non est legitima, Paxjord. loc. cit. tit. 8. n. 39. & alii communiter apud Pass. loc. cit. n. 144. His tribus questionibus suppositi,

Questio 261. An taliter legitimati nihilominus adhuc sint irregulares, & eligi, vel promoveri nequeant ad Ordines, beneficia, dignitates, & prelaturas Ecclesiasticas?

Respondeo: nequaquam. Sixtus V. in Bulla, qua incipit: ad Romanum. sed & hoc secundum jus antiquum indubitatum fuit. Gloss. in cap. tanta. Suarez. loc. cit. Pont. loc. cit. cap. 1. num. 5. Barb. ad cap. tanta. num. 24. Surdus de alimentis. privileg. 97. num. 6. unde etiam absque ulla dispensatione promoveri possunt ad Episcopatum. Suar. loc. cit. s. 5. num. 10. Azor. p. 3. l. 2. c. 14. q. 114. Menoch. consil. 16. Barb. loc. cit. num. 18. secus tamen est de Cardinalatu. Sixtus V. in cit. Bulla. Sayr. de cens. l. 6. c. 20. num. 14. Pass. num. 131. Barb. loc. cit. num. 45. & de off. Episc. allegat. 1. num. 35.

Questio 262. An, & ad qua munia Ecclesiastica eligi & promoveri nequeant illegitimi seculares, sive spurii, sive nati ex simplici tantum fornicatione?

Respondeo: neque ad dignitates, aut personatus, & maxime ad Episcopatum; neque ad parochias, aut quæcunque beneficia, etiam simplicia. c. cum in cunctis. c. innovat de elect. c. ut filii. de fil. presbyt. c. 1. tit. eodem. in 6. sed neque ad Ordines, etiam minores, cit. jam c. 1. Extendendum hoc ipsum est ad illegitimos, etiam occultos, etsi publice habeantur pro legitimis. Suar. loc. cit. num. 12. Azor. loc. cit. cap. 3. q. 23. Sayr. loc. cit. cap. 10. num. 36. Navar. in sum. c. 27. num. 201. Laym. Theol. moral. l. 1. tr. 5. p. 5. c. 5. num. 1. ubi tamen addit, posse illegitimum occultum Ordines suscipere, si gravis causa urgeret ad Ordines suscipiendos, & si dispensationem peteret, graviter se, vel etiam parentes infamaret, saltem apud Papam, vel Episcopum.

Questio 263. An, & ad qua promoveri nequeant illegitimi regulares?

Respondeo: eligi aut promoveri nequeunt ad dignitates & Prælaturas. cit. c. ut filii. & ibi Barb. n. 2. Azor. loc. cit. q. 1. Sayr. loc. cit. c. 11. n. 3. Sanch. l. 5. sum. c. 5. n. 9. Miraud. to. 1. q. 20. nu. 10. Peyr. loc. cit. q. 2. c. 5. n. 133. intelligendumque hoc ipsum quoque est de officiis omnibus intra religionem habentibus cum honore, & dignitate jurisdictionis.

jurisdictionem spiritualem ordinariam (secus est de habentibus Superioritatem, & potestatem solum delegatam, & ad arbitrium Ordinarii Superioris amovibilem, Suar. de relig. c. 5, num. 12. Sanch. l. 5, in decal. c. 5, n. 56. Peyr. loc. cit. n. 135.) qualia officia sunt Abbatis, Generalis, Provincialis, ordinarii Superiores locales, sive vocetur Prior, sive Guardianus, sive Praepositus, sive Rector. Sixtus V. in cir. bulla, Suar. 10. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 6. nu. 12. Mirand. 10. 2. q. 23. a. 8. n. 8. Lambert. de jure par. p. 1. l. 2. q. 7. a. 11. n. 14. Pass. loc. cit. n. 154. Peyr. loc. cit. n. 153. Extendendumque hoc ad officium Parochi Ecclesiae Regularis, ita ut religiofus illegitimus nequeat esse illius parochus. c. ut filii, & c. propofuit. de filiis presbyt. ordinand. V. non ord. Rebuff. in praxi benef. tit. de dispens. super nar. nu. 68. Peyr. loc. cit. Pass. n. 156. Item ad officium diffinitorum, utpote importans cum aliqua dignitate jurisdictionem aliquam (saltem dum sunt in actuali diffinitorio, quod sufficit Pass. n. 157.) dum nimirum diffinitores capituli Generalis vel Provincialis leges conduunt, Praelatos inferiores instituunt, errantes puniunt &c. Peyr. & Pass. ll. cit. contra Sanch. in sum. l. 6. c. 18. n. 66. & Sigism. à Bonon. dub. 69. n. 3. secus est de discretis, procuratoribus ad Capitulum Generale pure electoribus. Pass. loc. cit. Item ad officium visitatoris, & Commissarii missi à Generali vel provinciali, & Vicarii provincialis, saltem hoc absente à provincia, eò quòd licet jurisdictionem solum delegatam habeant, possintque re integrà ad nutum Superioris delegantis amoveri, sit tamen superior potestate ordinarià Superiorum localium Sylv. V. Praelatus, n. 3. Mirand. Rodriq. &c. apud Pass. nu. 159. qui tamen idipsum negare potius videtur. Item ad eos, qui solum ad interim pro tempore vacantiae statuuntur Superiores ordinarii. Unde etiam illegitimus esse non poterit Vicarius Capitularis in vacantia Episcopatus; eò quòd potestas ordinaria sit de genere perpetuorum, & superior Ordinarius non sit ad nutum amovibilis, sed duret per se usque ad terminum à jure statutum Pass. n. 160. contra Sylv. loc. cit. & Rodriq. p. 1. q. 13. n. 20. id negantes, eò quòd hac Superioritas sit transiens, & per se temporalis, cum tamen ad officium, ad quod eligi nequit illegitimus, requiratur, ut per se loquendo, & spectato jure communi sit perpetuum. Argumento. c. constitutus. de filiis presb. quales adhuc sunt Prioratus, Rectoratus etiam per accidens & ex speciali jure non sint perpetui, sed duret fere ad triennium tantum. Item ad confessorios Monialium, si habeant simul jurisdictionem externam, & verè sint Ordinarii, & superiores locales illarum. Mirand. & Pass. ll. cit. Item ad Vicariatum generalem Episcopi, cum is sit dignitas, & quidem extra ordinem cum auctoritate judicis Ordinarii, etiam supra superiores Ordinarios, nempe parochos, Sanch. in decal. loc. cit. nu. 16. Majol. de irreg. l. 1. c. 10. n. 3. Sayr. loc. cit. c. 1. num. 3. Peyr. loc. cit. q. 2. c. 5. n. 135. Barb. ad c. 1. de filiis presb. n. 8. & ita quidem, ut per Superiores regulares in hoc religiofus dispensari nequeat Sanch. Rodriq. ll. cit. Item ad munus Abbatissae, & Priorissae cit. c. 1. Lott. l. 2. q. 48. n. 214. (ubi etiam ex Felin. in c. meminimus. de accusat. n. 4. quod in ordine ad hoc cum tali illegitima dispensare nequeat Episcopus) Suar. de relig. loc. cit. & de Cens. loc. cit. f. 5. num. 15. Sanch. in decal. l. 3. c. 5. num. 19. Navar. in man. c. 27. n. 201. Barb. ad cir. c. 1. n. 7. Fagn. in c. ut filii, de

filiis presbyterorum à n. 38. & seq. etiam fuscè diluens objecta in contrarium Gl. Jo. And. & Arch. in c. indemnitate. cont. Rodriq. loc. cit. n. 11. & Mirand. tr. de Monial. q. 6. a. 3. malè citantem pro se Felin. & plures alios; habent enim tales verè Prælaturam, & dignitatem. c. indemnitate. de Elect. in 6. & ibi Gemin. not. 3. Bartol. in l. 1. c. de dignitatibus. num. 43. Bald. in l. femina. ff. de reg. juris. n. 10. & alii apud Fagn. loc. cit. num. 38. Et licet textus juris citetur verbis masculini generis dicendo: filii presbyterorum, & ceteri nati ex fornicatione: comprehenduntur tamen & femina; in dispositione enim legis masculinum respicit femininum. l. ff. de reg. juris. Decius ibid. n. 108. quod locum habet, etiam si materia sit odiosa & penalis Cynus & Odofrid. in l. quicumque de servis fugitivis. Decius loc. cit. & alii apud Fagn. loc. cit. n. 40. Masculinum enim prolatum à Canone puniente crimina (uti in presente jura puniunt crimen parentum in filio illegitimo Gl. in c. fin. in 6.) feminas comprehendit Fagn. n. 47. Et ubi materia æquè convenit mulieribus, ac viris, monachorum nomine veniunt etiam Moniales. Decius loc. cit. n. 10. Fagn. nu. 41. præsertim, dum eadem est ratio, uti est in presente, nempe suspicio imitationis paternæ, incontinentiæ, quæ major est in femina Fagn. n. 43. usque ad 46. Denique ad ea munia & officia regularium, si quæ fortè ex instituto hujus vel illius ordinis illegitimos arceant, de quo vide Pass. loc. cit. num. 160. & 161.

Questio 264. Ad quæ sine dispensatione promoveri possint religiosi illegitimi?

1. Respondeo primò: ad ordines sacros. c. ut filii. de fil. presb. Barb. ibid. n. 2. Peyr. loc. cit. n. 133. Sanch. in sum. l. 5. c. 5. n. 9. Azor. loc. cit. c. 3. q. 1. & alii cum communi. Nec obstat motus proprius Sixti V. in quo reddendo illegitimos inhabiles ad ingressum in Religionem, videtur derogasse huic religiosorum privilegio; nam hoc iterum reduxit ad terminos juris communis & antiqui Gregor. XIV. in Constit. circumspetto. de anno 1591. statuendo, ut qualescunque illegitimi ad habitum & professionem religiosam admitti possint. Fagn. ad c. ut filii. de fil. presb. n. 18. vide Suar. de Cens. loc. cit. Pass. n. 146. Porro intelligendum hoc ita, ut non per solam habitus religiosi susceptionem, multò minus per educationem in religione, ut voluit Rodriq. loc. cit. sed per professionem (aut etiam per vota simplicia in societate emissa post biennium Novitiatus Suar. loc. cit.) tollatur hæc inhabilitas ad Ordines sacros. Franc. & Barb. in cir. c. 1. Navar. Sanch. Suar. Azor. ll. cit. & alii apud Pass. n. 147. Extendendum autem ita, ut si validè professus dein ejiciatur vel dimittatur, etiam in perpetuum, ex Ordine, possit absque ulla alia dispensatione in susceptis Ordinibus ministrare (quod verum est, etiam ante professionem talis illegitimè Ordines suscepisset. Barb. loc. cit. Pass. nu. 149. citans Sanctarell. Variar. resol. q. 39. nu. 2.) aut necdum susceptos suscipere. Sanch. in sum. loc. cit. Suar. de Cens. loc. cit. f. 5. Barb. loc. cit.

2. Respondeo secundò: promoveri quoque possunt de jure communi (quidquid sit de statutis aliorum Ordinum, de quo vide Pass. loc. cit. c. 25. num. 160. & 161.) ad officia Vicarii localium superiorum Ordinariorum, Magistri Novitiorum, æconomi, sacristæ, lectoris, Prædicatoris, etiam Generalis,

H 4

ralis,

ralis, Magistri in Theologia Peyr. *loc. cit.* Nav. l. 1. conf. 6. de fil. presb. Sylv. V. Pralatus q. 3. quin & ad Gradum Doctorem in Theologia. Pass. *loc. cit.* quia nec propriè est dignitas, Bald. in l. ex eo. de mil. testam. nec personatus, quia dignitas & personatus debent esse beneficia Ecclesiastica Pass. *ibid.* nec jurisdictionem ullam importat,

Questio 265. Num hæcenus dicta de inhabilitate illegitimorum tam secularium, quam regularium applicanda quoque sint dubiè illegitimis?

Respondeo primò: negativè quoad illos, de quorum legitimitate dubitatur ex eo, quòd nesciatur eorum pater & mater, ut sunt communiter secretè expositi Barb. de off. Episc. alleg. 1. n. 152. Menoch. de præsump. l. 6. c. 54. nu. 10. Mascard. de prob. concl. 799. Peyr. *loc. cit.* n. 136. Pass. n. 168. Castrop. t. 2. tr. 13. d. 4. §. 1. n. 9. Dian. p. 4. tr. 2. resol. 58. Salas p. 2. tr. 8. d. unica. f. 24. n. 246. Sayr. *loc. cit.* c. 10. num. 39. Pont. de matr. l. 11. c. 9. omnesque illi, qui in genere tenent, nullum esse censendum irregularem in dubio facti extra casum homicidii. contra Majol. de irreg. *loc. cit.* l. 1. c. 11. num. 1. Ugol. de off. Ep. c. 44. §. 7. Paxjord. l. 10. *loc. cit.* 18. num. 30. Garc. p. 7. c. 1. n. 9. Suar. *loc. cit.* f. 4. n. 4. qui tamen se è omnes asserunt responsionem nostram esse probabilem, idque solum videntur velle, tutius esse, tales expositos petere dispensationem, quam etiam in hoc casu concedere posse Episcopum, tenet Suar. contra Paxjord. apud Pass. Ratio responsionis est primò, quia nemo dicendus est irregularis, nisi de quo jus id exprimat, uti id non facit de ejusmodi expositis, quin potiùs contrarium innuit, dum in dubio onus probandi aliquem esse illegitimum rejicit in oppositum *c. lator. & c. pervenit. qui fil. sint leg.* Secundò quia in dubio sumenda est conjectura, quæ delictum excludit, tales autem haberi nequeunt illegitimi, nisi supponatur delictum parentum. Tertio, quia in præjudicium innocentis non licet in dubio conjecturam sumere ab eo, quod verisimilius est, & plerumque inest. Sed neque in contrarium facit, quòd parentes talium propter id ipsum, quod exponant filios, censeantur infames; nam propterea innocens non est infamis, quòd parentes illius, exponendo illum, redditi sint infames. Neque *l. vulgo concepti. ff. de statu hominum & c.* habens illos pro spuris, qui patrem certum demonstrare nequeunt; cum loquatur de casu, in quo certa est mater, & incertus pater. Porro idem dicendum de eo, de cujus legitimitate dubitatur, quia mulier asserit, eum non ex se genitum, sed supposititium esse, dum is habitus aliàs ab ea secundum famam publicam, ut verus naturalis filius, & ipse habuit eam ut veram matrem; non enim tunc tenetur is credere se illegitimum, quidquid in contrarium asserat Suar. *loc. cit.* n. 8. ex eo, quòd mater non præsumatur negare verum filium, quamdiu aliunde non constat de odio illius erga illum, vel amore nimio erga alium; sufficit enim hoc odium, & hunc amorem posse adesse; nec ad extirbandum aliquem ex possessione filiationis habitæ per annos sufficit unius mulieris dictum Pass. num. 176.

2. Respondeo secundò: negativè quoque de iis, quorum mater ejusque verum conjugium certum est; non enim tenetur filius credere se illegitimum,

etsi mater etiam in mortis articulo juret se filium concepisse ex adulterio, quia est tantum unicus testis patiens exceptionem muliebri conditionis & infamiae, nemo autem ex uno teste, etiam accedente fama potest judicari illegitimus. Rota coram Puteo *decis.* 77. num. 8. l. 2. ex Bald. & Decio apud Pass. n. 170. imò si insuper constet de adulterio matris, quin etiam peperisse eam extra domum mariti in loco suspecto, modò ea tempore conceptionis cohabitaverit marito non inepto ad generandum; nescit enim ipsa ex cujus commixtione conceperit, & quamdiu filius potuit generari ex marito, præsumitur generatus ab illo *l. miles. ff. de adult.* Navar. *loc. cit.* Less. de just. l. 2. c. 10. dub. 7. n. 51. Peyr. *loc. cit.* c. 5. n. 159. Laym. l. 3. tr. 3. p. 3. c. 14. n. 1. Menoch. de arb. centur. 1. c. 89. n. 28. Mantica de conject. ult. volunt. l. 2. tit. 14. n. 87. imò si insuper testetur maritus se tempore conceptionis abstinuisse ab uxore, nisi id prober, vel propter absentiam, infirmitatem, vel quid simile. *l. filium. ff. de his, qui sunt sui vel alieni jur.* Abb. in c. per tuas. de probat. num. 3. cui consentit Pass. *loc. cit.* n. 175. præsumitur enim filius, qui de alicujus uxore est genitus. Navar. *consil.* 1. nu. 5. de fil. presb. vide Menoch. *loc. cit.* & ita quidem, ut simul prober matrem extra illud tempus ex se non potuisse concipere, quod difficile erit, cum signa prægnantiæ ab initio valde incerta sint, & de iis marito constare non possit, nisi ex relatione uxoris, & tempus, quo proles gestatur in utero valde diversum sit, possintque esse aliquando menses septem, aliquando duodecim, & quatuordecim; Nec hucusque dictis obstat *c. transmissa, qui fil. sint leg.* dum enim ibi dicitur, standum esse dictis patris & matris, nisi aliunde contrarium constet, controversia non erat de filio, quem natum esse ex tali muliere certum est, sed de cujus ipsa nativitate incertum erat. Pass. n. 176. Quòd si tamen testimonium patris & matris talibus fulciretur circumstantiis, & administris ipsi filio notis, etsi ea coram iudice probari non possent, ut cogere filium ad credendum in conscientia, se esse illegitimum, teneretur is se habere ut illegitimum Suar. de cens. d. 50. f. 4. Covar. l. 2. p. 4. c. 8. §. 3. num. 2.

3. Respondeo tertio: negativè quoque quoad eos, quorum pater & mater certi sunt, & tantum incertum est, num sint, vel tempore conceptionis filii fuerint veri conjuges, ex eo, quòd postmodum detecto impedimento dubitetur de eorum bona fide habita tempore conceptionis, vel etiam quod dubitetur de ipsa substantia matrimonii, quia peregrini sunt, vel quòd parentes ipsi fateantur se non esse vel fuisse veros conjuges. Nam quoad primum ad habendum aliquem pro illegitimo, non sufficit matrimonium inter parentes fuisse nullum, sed requiritur fuisse quoque contractum mala fide; mala fides autem non præsumitur, nisi probetur arg. *c. pervenit. ibi Abb. n. 1.* Covar. *loc. cit.* n. 1. Sed nec ad hoc, ut filius in conscientia teneatur se habere pro illegitimo, sufficit confessio, etiam ultronea utriusque parentis, cum delinquentium confessio valeat contra illos, non autem contra tertium innocentem, nisi sit administrata externis iudiciis Pass. nu. 179. contra Suar. *loc. cit.* f. 4. n. 10. Quoad secundum ex eo, quòd parentes sint peregrini & ignoti, non debet in iis præsumi delictum vel fraus (quamvis tales filii, nisi ferant testimonium baptismi, & quòd nati

sunt

sint ex legitimo matrimonio, quoad ordines suscipiendos tractandi sint iuxta ea, quae statuuntur *tit. de clericis peregrin. maxime c. 2. & 3. & in Trid. sess. 14. c. 2. & 3. de reform. & sess. 23. c. 2.* adeoque etiam si non essent verè conjuges, modò vivant & habeant se instar talium, filii habendi sunt pro legitimis, & se pro illis habere possunt in conscientia, si veritatis consilii non sunt. *Pass. num. 181.* Quoad tertium ex eo, quod parentes (sive sint, sive non sint verè conjuges) dicant se non esse conjuges, modò se antea dixissent & habuissent aliquamdiu ut veri conjuges, filii non tenentur iis credere, & sunt in possessione legitimitatis. Secus est si tales, licet veri conjuges, dixissent, & habuissent se semper ut solutos non erubescerent de fornicatione, tunc enim filii haberentur, & habere se deberent ut illegitimos, donec constaret, & probaretur, esse eos ex legitimo matrimonio. *Pass. n. 182.*

Questio 266. Quid si filius tamen in similibus casibus credat matri dicenti, se non esse suum, vel esse quidem suum, sed non mariti sui filium, vel conceptum se ex parentibus, non, vel illegitimè & mala fide copulatis?

Respondeo: ubi id filius credit ex levitate, quia non tenebatur credere, poterit quidem talis speculative in animo sic sentire, & magis inclinare se esse illegitimum; quia tamen sic liberè credidit, & non tenebatur sic credere, potest practice non credere, se esse talem, eò quòd practice nolit uti iudicio, quòd liberè habet, sed opposito, quòd non prohibetur habere. *Navar. consil. 11. num. 5. de fil. presbyt. Peyr. loc. cit. Pass. num. 177. citans Suar. & Sanctarel. Secus est, & peccat non gerendo se pro illegitimo, quòd ad ea, quae talis agere & suscipere prohibetur; si præcisè seu tantum credat, etsi ex levitate esse se illegitimum, Pass. *ibid.**

Questio 267. An, & in ordine ad quae Episcopus dispensare possit cum illegitimis secularibus?

Respondeo: posse Episcopum cum illegitimis, etiam natis ex adulterio, incestu, sacrilegio. *Gloss. in cap. 13. qui, de fil. presbyt. in 6. Barb. *ibidem.* num. 6. (quamvis ad dispensandum cum his Episcopus se reddere debeat difficiliorem, imò cum proprio filio suo spurio) etsi forte, ut id per se ipsum faciat, minimè deceat. *Suar. loc. cit. f. 6.*) dispensare quoad suscipiendos Ordines minores & beneficia non curata. *cit. c. 13. qui.* Non tamen quoad Ordines sacros, vel beneficia curata. *ibid.**

2. Extendendum hoc postremum est Primò: ad illegitimos ad instar tales, seu susceptos à sacerdote, vel professo ex propria uxore, de quibus supra *quest. ante hanc 8.* nam per verba illa *cit. c. ad literas permittimus ordinari & promoveri:* non intelligitur concedi Episcopo facultas dispensandi, sed intelligitur facta dispensatio ab ipso Papa. *Suar. de cens. d. 50. f. 2. num. 3. & f. 2. Pass. num. 188.* Secundò ad illegitimos occultos; nam Trident. *sess. 24. c. liceat Episcopis:* loquitur tantum de irregularitate, quae est ex delicto, nempe illius, qui irregularis est. *Suar. loc. cit. num. 5. Pass. num. 191.* contra *Lezan. v. illegitimi regul. num. 18.* Tertio ad eos, qui etiam bona fide ordinati sunt, ita ut cum eis Episcopus dispensare nequeat, ut Ordinem suscipere exercere possint. *Suar. loc. cit. f. 5. nu. 5.*

Pass. num. 190. contra *Navar. l. 7. totus. 4. num. 2. de fil. presbyt.* putat nihilominus ex *Contra. Layman. l. 1. tr. 5. p. 5. c. 5.* posse id Episcopum, dum talis post deprehensum à se defectum natalium, manet adhuc respectu aliorum occultè illegitimus; & fortè idem dicendum putat in eo casu, si mala fide suscepisset Ordines. Quartò ad casum necessitatis, ita ut nequidem in eo id possit Episcopus, uti nec pro eo dispensare potest in ætate ad Ordines necessaria. *Garc. p. 7. c. 2. n. 52. Pass. n. 206.*

Questio 268. Quisnam præter Episcopos dispensare possit cum illegitimis sibi subditis, quoad Ordines minores, & beneficia simplicia?

Respondeo primò: omnes eos Prælatos Episcopo inferiores habentes similem ei jurisdictionem in suos, ita ut sicut id competit Episcopo confirmato, etsi non consecrato, ita & illis. *Pass. loc. cit. num. 202. Suar. loc. cit. num. 6.*

2. Respondeo secundò: in specie id etiam competere Capitulo Cathedrali sede vacante, cum habeat potestatem & jurisdictionem ordinariam Episcopalem non solum contentiosam, sed etiam voluntariam, præterquam in casibus in jure exceptis, inter quos non est irregularitas ex defectu natalium. *Navar. l. 1. consil. 7. de fil. presb. Barb. de off. Episc. alleg. 45. num. 25. Suar. loc. cit.*

Questio 269. Cum dispensatio etiam Papalis, utpote stricti juris, non extendat se ad non expressa & separata. c. 1. de fil. presb. in 6. Barb. de off. Episc. alleg. 13. n. 7. qualiter ea concessa sit intelligenda?

Respondeo primò: ut dispensatus simpliciter ad Ordines non possit adhuc suscipere, nisi minores. *Rebuff. rit. de disp. super def. nat. num. 47. Azor. loc. cit. q. 6. Barb. l. ult. cit. num. 4.* Secundò: ut illegitimus dispensatus ad Ordines etiam sacros non sit eo ipso dispensatus ad beneficia. *Sylv. v. illegitimus. num. 14. Rebuff. loc. cit. num. 48. Azor. loc. cit. q. 5. contra Laym. ad c. 1. de fil. presb. in 6. quatenus docet eo ipso, quòd Papa dispenseret ad Ordines sacros, censetur etiam dispensasse ad id, quòd consequens est, & constituto in Ordinibus jam debetur, nimirum beneficium, juxta *c. proposuit. de fil. presbyt.* Tertio: ut dispensatus etiam à Papa ad beneficia, si aliud non exprimatur, non nisi ad beneficia simplicia dispensatus censetur. *Barb. ad c. literas de fil. presb. num. 4. Sayr. loc. cit. num. 28. Pass. num. 193.* Quartò: ut dispensatus ad beneficia curata non possit idcirco obtinere dignitates, vel personatus. *Rebuff. loc. cit. n. 57. Azor. loc. cit. q. 7. Barb. loc. cit. num. 11.* Quintò: ut dispensatus ad beneficia quacunque etiam simpliciter ad dignitates, non possit obtinere dignitates curatas. *Rebuff. loc. cit. Azor. q. 9. aut principalem in Collegiata, nec majorem post Episcopalem in Cathedrali, quia hæ dignitates ex stylo Curiae debent specialiter exprimi. Rebuff. n. 54. Azor. q. 8. Barb. num. 14.* Sextò: ut dispensatus ad quacunque dignitates, non censetur dispensatus ad Episcopatum, vel Cardinalatum. *Barb. de off. Episc. alleg. 1. num. 17. apud Pirrh. ad rit. de fil. presb. num. 22.* Septimò: ut dispensatus ad beneficium, non possit, nisi unum vi talis dispensationis consequi, ita ut plura nequidem successive obtri-*

obtri-

obtinere valeat, cap. 1. de fil. presbyt. Barb. loc. cit. Navar. l. 3. conf. 9. de prab. Rebuff. in praxi loc. cit. num. 83. Sanch. l. 3. de marr. d. 31. num. 6. contra Sylv. v. beneficium. q. 11. num. 14. Jo. Andr. ad c. 1. de fil. presb. in 6. Ac denique Episcopus cum illegitimo dispensare non poterit, nisi in uno tantum beneficio simplici, cum textus cap. 1. de fil. presbyt. ubi Episcopo confertur hæc potestas dispensandi, loquatur in singulari, Garc. p. 7. cap. 2. num. 50. Sa. v. beneficium. num. 19. Pass. num. 194. Azor. loc. cit. c. 3. q. 12. ubi idem sic arctat, ut Episcopus habens aliàs à Trident. sess. 24. c. 27. potestatem conferendi duo beneficia simplicia, quorum neutrum est sufficiens ad sustentationem, id nequeat respectu Clerici illegitimi.

Questio 270. An hic nomine beneficii simplicis, in ordine, ad quod cum illegitimo dispensare potest Episcopus, veniant etiam dignitates & personatus, Canonicatus, & portiones Cathedralis, non habentes annexam curam animarum, beneficium simplex habens annexum sacrum Ordinem, vel cui accessorie tantum annectitur cura animarum, vel quod ex consuetudine prescripta, aut statuto jurato, vel confirmato à Pontifice requirit legitimitatem?

Respondeo ad primum negativè: etsi enim curâ careant, ratione tamen præminentia, & quia curatis ferè æquiparantur, c. dudum. de elect. specialem dispensationem, nempe Papa, exigunt, c. fin. de filiis presbyt. Suar. lo. cit. s. 5. num. 6. Azor. lo. cit. c. 3. q. 3. Less. l. 2. c. 34. n. 86. Pass. lo. cit. n. 195. Barb. de off. Ep. alleg. 45. n. 29. Garc. p. 7. c. 2. n. 53. & juxta hoc intelligenda illa restrictio c. 1. de fil. presb. in 6. modo beneficium (subintellige cui cura animarum annexa non est) sit tale, super quo per Episcopum valeat dispensari.

2. Respondeo ad secundum affirmativè: Canonicatus enim Cathedralis, multoquæ minus Collegiata Ecclesia est dignitas, aut beneficium curatum; conceditur autem c. 1. de fil. presb. in 6. absolute Episcopis facultas dispensandi cum illegitimis ad beneficia non curata, verumque id est, non tantum de jure antiquo, sed & post Trid. Suar. loc. cit. Azor loc. cit. q. 11. Navar. l. 1. conf. 4. de fil. presb. Pass. n. 197. Idque etiam dum juxta illius decretum Canonicatus Cathedralis annexus esset sacer Ordo; nam non tantum post obtentam à Papa dispensationem ad sacros Ordines (cum per hoc non sit dispensatum quoad beneficium) poterit Episcopus jam dispensare cum tali ad Canonicatum Cathedralis Pass. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 68. Less. l. 2. c. 34. dub. 18. n. 86. Verum etiam ante illam (quidquid sit de eo, num in tali casu valeat actualiter provisio de tali beneficio, saltem valeret dispensatio) Pass. loc. cit. ubi nimirum Ordo sacer non requiritur actu ad Canonicatum (idem alio de alio beneficio non curato habente annexum sacrum Ordinem) sed intra tempus à jure statutum, intra quod obtinere potest dispensationem ad sacros Ordines. Archid. Anchar. Lopus ad cir. c. 1. Azor. loc. cit. q. 15. Pass. loc. cit. Pirrh. ad rit. de fil. presb. n. 16. contra Zerol. Imol. & Gemin. ad cir. c. 1.

3. Respondeo ad tertium etiam affirmativè: Less. loc. cit. n. 87. Azor loc. cit. q. 14. Barb. de off. Ep. at-

leg. 54. n. 24. Gonz. ad reg. 8. cano. Gl. 5. §. 7. n. 18. Pass. nu. 189. beneficium enim accessorie unitum alteri non confertur per se, sed tantum accessorie cum principali, cujus naturam & conditionem sequitur, AA. iidem Pirrh. loc. cit. & licet ipsa dispensatio sit stricti juris, facultas tamen dispensandi concessa in lege Superiori est favorabilis, & late explicanda. Sylv. v. beneficium. q. 7. Gemin. in c. is qui. de fil. presb. in 6. Limitat tamen hoc ipsum Pass. nu. 199. ad beneficium simplex ita habens annexam accessorie curam, ut beneficiarius non possit per se ipsum exercere hanc curam, sed solum habeat jus & onus curandi istas animas per Vicarium, uti & tunc necesse non est, ut habeat qualitates Parochorum, vel habentium curam animarum, puta ætatem, scientiam &c. secus si ipse exercere potest actum jurisdictionis spiritualis circa illas animas, eod quod tunc beneficium hoc mutatum sit, & tranferit de simplici in curatum. Vide de hoc Barb. de off. Ep. p. 1. tit. 2. Gl. 17. n. 41. & ad c. ult. de officio Vicarii.

4. Respondeo ad quartum negativè. Less. Pirrh. ll. cit. Azor. loc. cit. q. 12. Pass. nu. 200. remittens ad Franc. & Gemin. in c. 1. de fil. presb. in 6. ubi uterque n. 8.

Questio 271. Quisnam dispensare possit cum illegitimis religiosis in ordine ad Prælaturas, tam in, quam extra Ordinem consequendas; suppono enim cum communi (de quo vide Suar. cit. l. 5. n. 18. Pass. n. 207.) contra Gratian. & quosdam alios, referentes pro se plures canones, non posse ullâ vitæ probitate sine dispensatione tolli hanc inhabilitatem, utpote non fundatam in delicto personali, sed in vili conditione, & quadam indecentia & infamia orta ex eo, quod natus quis sit ex turpi parentum incontinentia, ut Suar. loc. cit. n. 5.

Respondeo primò: jure communi id potest solum Papa cit. c. 1. & c. fin. rit. eod. Rodrig. to. 1. qq. regular. q. 13. a. 6. Pass. cit. c. 25. n. 208. Suar. & alii plures contra Peyr. in prax. q. 2. c. 5. num. 143. quatenus putat facultatem dispensandi in irregularitate ex delicto, quæ competit Episcopo, adeoque etiam Prælatibus regularibus respectu suorum, utpote favorabilem, extendi ad irregularitatem illegitimitatis, saltem dum occulta est, Verum rectè dicitur verba non esse extendenda ad sensus improprios, & abusivos, uti hic fieret, cum juxta communem intelligentiam illa irregularitas sit ex delicto, quæ est ex delicto personali. Pass. loc. cit. insuper major est irregularitas orta ex defectu natalium, quam ex delicto personali. Pass. ibid.

2. Respondeo secundò, posse nihilominus ex privilegio concessio mendicantibus à Sixto IV. revocato quidem à Sixto V. restituito tamen à Gregor. 14. ut etiam videre est ex mari magno Prædicatorum, Minorum, Eremitarum, Carmelitarum apud Lezan. s. 42. 44. 49. &c. & ex const. Pauli III. pro Societate, quæ incipit licet debitum. Superiores Regularium (puta Generales, Provinciales, eorumque Vicarios, Superiores locales, attendendo tamen in hoc cujusque religionis specialia statuta, & consuetudines. Pass. nu. 216. & seq.) cum suis subditis illegitimis, quoad dignitates, prælaturas, administrationes, officia sui Ordinis (inter quæ

quæ etiam numerantur beneficia regularia, quæ per religiosos administrantur sub obedientia & gubernio religiosorum Prælatorum, quæ v. g. est officium parochi) dispensare. Quin etiam multas Religiones habere à Sede Apostolica privilegium dispensandi cum Monialibus sibi subiectis, ut non obstantè illegimitate possint esse Abbatis, & id revocatum non esse à Tridentino testatur Fagn. in c. ut filii. de fil. presb. n. 53. citans Sanch. in decal. l. 5. c. 5. n. 20. Rodriq. q. 13. a. 22. Porro non posse id illos nisi cum Capitulo generali, vel provinciali, vel intermedio iuxta const. Greg. XIV. quæ incipit: *Circumspecta*, & sine votis saltem diffinitorum, ubi tales sunt, tener communis Rodriq. loc. cit. a. 6. Mirand. in manuali Prælat. to. 1. q. 19. a. 3. Nihilominus posse id modò Superiores solos sine capitulo, sicut priùs ante constitutionem Sixti V. fuisse probat Pass. à n. 112. putatque etiam num. 121. solum Papam posse dispensare cum illegitimo, ut fiat Generalis religionis.

Questio 272. Ad quæ Ecclesiastica munia & beneficia specialiter, tam jure antiquo, quam novo Tridentini prohibeantur eligi, vel quocunque alio modo promoveri filii illegitimi Sacerdotum, aut aliorum Clericorum?

Respondeo: obtinere nequeunt ullum beneficium, aut etiam ullo modo ministrare in Ecclesia, in qua eorum pater habet aut habuit dignitatem, Canoniatum, parochiam, aliudve beneficium, aut ex officio ministravit; insuper nec pensiones super fructibus beneficiorum, quæ parentes eorum obtinent vel obtinuerunt, habere possunt. habentur hæc, ad præsentiam, c. præsentium, c. conquirente, c. cum decorem, de fil. presb. Trid. sess. 25. c. 15. de reform. idque non tantum ideo, ut omnis species hæreditariæ successione evitetur (quod etiam concernit filios legitimos presbyterorum) c. Apostolica. 7. q. 1. c. ad extirpandas, & c. ad hæc, de fil. presb. Verum etiam ut memoria paternæ incontinentiæ quàm longissimè pereat ab Ecclesiis, & ut ait Less. l. 2. de just. c. 34. n. 88. quia factum est, ut sic toti populo exemplum paternæ incontinentiæ, veluti cum præmio ac dignitate affluens ostentari. Multòque magis, & quidem in individuo per text. c. cum decorem, de fil. presb. vetatur filius illegitimus habere in eadem Ecclesia beneficium, dum illud participat in servitio altaris cum beneficio patris, eò quòd vel sic facile contingere posset, ut illegitimus filius in altaris officio ministraret impudico patri, in quo unigenitus DEI filius æterno Patri pro salute humani generis victimatur, quod admodum probrosum est, ut probat cit. textus Lott. l. 2. q. 48. n. 190. atque ex his jam constat longe minus posse filium illegitimum idem beneficium patris sui obtinere, ne quidem in commendam temporalem: aut etiam si beneficium paternum mutasset speciem, v. g. ex portione factum Canonicatus. etsi horum duorum contrarium innuat Lott. num. 209, & 210. nisi forte ibi loquatur de filio legitimo. Sed neque posse filium illegitimum obtinere beneficium paternum, etsi aliquis tertius intermedius possideret illud beneficium per triginta annos. Castrop. de benef. d. 4. p. 2. n. 2. Lott. num. 211. contra Gonz. Gl. 5. n. 33. censentem non impediri filium illegitimum huic tertio succedere, cum videatur sic lapsu

tanti temporis exstinctà memoriâ paternæ incontinentiæ, ut ea excitari nequeat ex hoc facto successione; sed admissà etiam hac ratione, an non talis adhuc ministrat in Ecclesia, in qua pater ejus obtinuit beneficium? quòd simpliciter vetatur.

Questio 273. Qualiter hoc ipsum extendendum & limitandum?

1. Respondeo primò: ut per illegitimos intelligantur nati ex fornicario concubitu non tantum post, sed etiam antequam eorum pater esset Clericus. Garc. p. 7. c. 3. n. 15. Paxjord. l. 10. lit. 11. n. 25. Barb. de pot. l. 2. alleg. 65. Pass. c. 25. n. 238. contra Mirand. to. 3. q. 1. a. 10. Rodriq. to. 1. q. 13. n. 7. Item nati postquam pater renunciasset beneficio & Clericatu Pass. loc. cit. contra Paxjord. Item illegitimi legitimated per rescriptum Papale, nisi in eo expresse & specialiter sublata sit hæc inhabilitas ad habendum patris beneficium, aut in Ecclesia, in qua is illud habuit. Laym. in c. 2. de fil. presb. n. 1. Sayr. de cons. l. 6. c. 11. nu. 30. Secus est de legitimatis per subsequens matrimonium, quia talis comprehenditur sub nomine nati ex legitimo matrimonio, etiam in materia stricta. Gl. in c. immutuit. de elect. Butr. apud Fagn. in c. ad extirpandas, de fil. presb.

2. Non tamen intelligantur filii legitimi per patrem illegitimum descendentes ab avo Clerico. Nepotes enim nomine filiorum non veniunt in odiosis, sed solum in favorabilibus, juxta l. juliam, ff. de rit. nupt. & l. patris, ff. de adult. Barb. ad cit. c. 15. Trid. n. 6. citans Castrop. Riccius in praxi p. 4. res. sol. 374. Sayr. loc. cit. c. 10. n. 46. Azor loc. cit. c. 4. q. 17. Pass. n. 228. citans plures alios. Navar. l. 1. conf. 9. de fil. presb. Fagn. ad c. ex transmissa. nu. 20. iniquis id hodie indubitatum, eò quòd Greg. XIII. ex sententia S. Congregationis declaravit, nec constitutionem Clement. VII. quæ incipit: *ad Canonum Conditorum*; nec Trid. sess. 25. c. 15. obstare, quo minus nepos legitimus ex filio illegitimo possit obtinere beneficium avi, in tali enim nepote non consideratur incontinentia illa avita seu avi, neque persona nepotis est apta excitare ita memoriâ illius incontinentiæ, sicut persona filii illegitimi sui patris Lott. loc. cit. Idque ut iidem AA. tam vivente quam defuncto patre contra Imol. Rebuff. Salzed. Host. Syl. Angel. Arm. Less. lo. cit. c. 34. num. 91. Pirh. de fil. presb. n. 37. Laym. ad c. ad extirpandas, num. 2. qui tamen post emi cum aliis apud Pass. loc. cit. admittunt posse nepotem talem succedere immediatè avo in beneficio, dum pater illegitimus adhuc vivit (eò quòd tunc cesset ratio prohibitionis, nempe speciei hæreditariæ successione; dum enim pater vivit, nepos etiam legitimus non potest succedere avo in bonis, sed pater est proximus hæres) secus si mortuus est: nec putant hi AA. obtare sibi, quod, ut dictum; nomine filiorum in odiosis non veniant nepotes, quia hanc materiâ dicunt non esse odiosam, aut pœnalem, sed favorabilem, non quidem respectu illorum nepotum, sed Ecclesiæ, cum filii legitimi non repellantur à beneficiis paternis in pœnam, sed ob favorem & commodum Ecclesiæ. Laym. loc. cit. n. 2. quin & dum agitur de successione, vel quasi successione hæreditaria, etiam post mortem patrum suorum, nepotes veniant nomine filiorum. Idem dicendum est secundum Castrop. de benef. d. 4. p. 2. n. 7. qui pro hoc citat Nav. conf. 9. de fil.

de fil.

de fil. presb. n. 9. Sayr. de irreg. l. 6. c. 10. n. 4. Azor p. 2. l. 6. c. 4. q. 17. Barb. p. 3. alleg. 65. num. 18. Garc. lo. cit. n. 27. & Azor apud Barb. loc. cit. de nepote illegitimo talis avi; Concilium Trident. namque paternæ, & non avitæ incontinentiæ memoriæ à loco sacro vult arcere, & sic S. Congreg. 17. Octob. 1591. amplexam fuisse hanc sententiam etsi aliàs senserit contrarium, testatur Barb. apud Castrop.

3. Neque etiam comprehenduntur Nepotes in linea collateralis, quo minus illi beneficium patrui, vel avunculi immediatè post illum (saltem si jure hereditario non succedant. Pirh. loc. cit. num. 39.) habere possunt; cum inter Collaterales non sit tanta necessitudo successione, quanta est inter filium & nepotem respectu patris vel avi. Rebuff. loc. cit. num. 30. fumitur ex cap. ex parte, de offic. delegat.

4. Multominus autem comprehenduntur illo Trident. decreto, aut etiam ratione ab illo data Patres clericis illegitimos: in filio namque illegitimo presbyteri, (cum is sit, & dicatur argumentum ambulans super terram incontinentiæ paternæ. Gloss. in cap. proposuisti, dist. 82. item filius sit imago patris, eumque repræsentet, qualiter pater non est imago filii, nec eum repræsentat) magis conservatur memoria istius incontinentiæ, quam in ipso patre, neque etiam pater ita videtur repræsentare hereditariam successionem, dum succedit in beneficio, ut Castrop. adeoque is succedere potest in eodem filii illegitimi beneficio & decit. Rora. Garc. loc. cit. num. 28. Less. loc. cit. num. 91. Sayr. loc. cit. num. 44. Barb. loc. cit. n. 7. citans plures Fagn. in c. ex transmissa. num. 26. Castrop. loc. cit. num. 5. citans Rebuff. in pr. tit. de dispens. super defectu natalium. num. 29. Quintadv. Eccles. s. 2. n. 95. Gigas de pensio. q. 86. num. 10. contra Lott. l. 2. q. 48. num. 194. cujus rationes in oppositum vide quest. post hanc. 6. uti & dicenda paulo post ex Lott. ad hoc ultimum punctum.

Questio 247. Quid veniat nomine ejusdem Ecclesie?

Respondeo: Veniunt etiam Ecclesie, licet materialiter plures, habentes tamen unum eundemque intitulatum, & in quarum una, dum residet intitulatus, censetur etiam residere in altera, atque ita filius illegitimus non possit obtinere beneficium in una illarum, si parens in earum aliqua habet, aut habuit beneficium, aut ministravit. Barb. loc. cit. num. 16. Garc. loc. cit. num. 75. Pass. loc. cit. num. 242. Item Ecclesia Matrix cum filialibus, si sint unitæ principaliter, ita ut intitulatus in Matrice censetur etiam intitulatus in filialibus, & omnium habeat administrationem, & obrinentes Ecclesias filiales tenentur ministrare in Matrice. Secus si filiales Matrici sint unitæ tantum accessorie, & eas obrinentes non teneantur ministrare in Matrice. Barb. num. 23. Garc. num. 62. Pass. num. 244. Item si plures Ecclesie alia unitæ æque principaliter, secus si accessorie, poterit enim tunc filius obtinere illam accessorie unitam, & Pater alteram, si in ista accessorie unita non ministravit. Garc. *ibid.* Item intelliguntur Ecclesie forores, quales dari aliquas in Hispania, ait Castrop. *cit. p. 2. num. 14.* in quarum una residens censetur in alia residere ex favore & privilegio Pontificis, ita ut in una earum intitulari nequeat filius illegiti-

mus, in altera pater, quia jam esset intitulatus in Ecclesia, in qua pater ratione beneficii ministrare censetur, seu in qua pater censetur habere beneficium. Cast. *ibid.* ex Barb. ad *cit. c. 15. Trident.* Non tamen intelligatur Ecclesia noviter erecta ex parte alterius Ecclesie, & ab ea dismembrata; sic enim poterit filius obtinere Episcopatum noviter erectum ex parte Archi-Episcopatus, quem pater ejus obtinet, vel obtinuit. Barb. loc. cit. num. 18. Pass. num. 246.

Questio 275. Quid hic veniat nomine beneficii, & ejusdem beneficii, & habere beneficium?

Respondeo ad primum: habere stallum vel sedem in choro; hinc si pater ratione dignitatis obtinens in hac Ecclesia, habeat etiam in altera sedem in choro, filius illius illegitimus in neutra harum Ecclesiarum possit obtinere beneficium. Garc. loc. cit. c. 13. n. 66. Barb. loc. cit. n. 14. Pass. loc. cit. num. 247. Castrop. de benef. d. 4. p. 2. num. 13. quamvis is addat, hanc doctrinam non carere difficultate ob ea, quæ tradit Gonz. ad reg. 8. gl. 10. a num. 16. Item acceptum esse in Clericum Ecclesie receptitiæ, in qua recepti absque alia provisione divinis inservire, & massa communis participes esse solent. Barb. loc. cit. num. 19. Pass. n. 248. Non tamen intelligatur Capellania amovibilis; hinc obtinere potest filius beneficium in Ecclesia, cui pater ejus inservivit tanquam Capellanus amovibilis. Garc. loc. cit. num. 72. Barb. loc. cit. n. 22. Riccius lo. cit. decis. 373. Campan. rub. 11. c. 13. n. 67. neque etiam Capellania, quæ fundari solet absque auctoritate Episcopi. Barb. loc. cit. n. 24. Gonz. ad reg. 8. cancell. gl. 5. num. 33. Pass. loc. cit. num. 50. citans Castrop.

2. Respondeo ad secundum: nomine ejusdem beneficii venit etiam beneficium accessorie unitum alteri, etiam dissoluta unione, ita ut illud prius habitum à patre, habere dein nequeat à filio. Garc. loc. cit. num. 63. quod si tamen beneficium illud accessorie unitum per hanc unionem, seu accessum naturam necessariò administrari debet per Vicarium perpetuum aut temporalem, & non per Rectorem principalis beneficii, filium illegitimum posse obtinere hoc accessorium, etsi pater obtineat principale beneficium, eò quod sic filius neque obtineat beneficium patris, nec ministret in eadem Ecclesia, supponendo accessorium illud esse in Ecclesia diverfa; tenet Castrop. de benef. d. 4. p. 2. num. 12. citans pro hoc Garc. p. 7. c. 3. num. 61. & Barb. ad *cit. c. 15. Trident. & de potest. Episc. alleg. 65. num. 11.* Non tamen intelligatur Canonicatus, qui tempore, quo eum pater possidebat, erat tantum portio; factum enim per hoc jam est aliud beneficium. Gonz. loc. cit. Barb. loc. cit. num. 5. Lotter. de re benef. l. 3. q. 84. nu. 210. Castrop. lo. cit. n. 15. qui tamen rectè hunc terminum adjicit: *portio non beneficialis.*

3. Respondeo ad tertium: per habere beneficium intelligitur quomodocunque illud possidere. Barb. loc. cit. num. 28. Pass. 252. Etsi per Procuratorem tantum sumpta possessio. Paxjordan. l. 10. tit. 19. num. 54. Item licet nunquam in illa Ecclesia ministravit pater aut fructum aliquem percepit. Abb. in c. transmiss. de fil. presbyt. in 6. Garc. num. 36. Barb. num. 31. Item licet possessionem habue-

habuerit absque legitimo titulo, vel etiam aliquando eam habuerit minus pacificè. Garc. p. 7. c. 3. num. 59. Barb. loc. cit. num. 13. Paxjord. & Castrop. apud Pass. num. 255. Ac denique per habere beneficium intelligitur, sive habeatur in titulum, sive in commendam, sive in administrationem, Castrop. loc. cit. num. 11.

Questio 276. Quid intelligatur per ministrare in Ecclesia?

Respondeo: intelligi etiam ministerium exhibitum per modum cooperitoris, Pirh. de fil. presbyt. num. 55. Item ministerium illud, quod Clerici alicujus Ecclesie, dum tenentur aliquando processionaliter accedere aliam Ecclesiam, in ea præstant, canendo sacrum, Antiphonas &c. ita ut si in ista Ecclesia pater est beneficiatus, filius illegitimus in neutra illarum possit esse beneficiatus, Castrop. num. 16. Garc. n. 69. Paxjord. num. 30. apud Pass. num. 257. Item intelligitur de ministerio, licet illud illegitimus possit præstare per substitutum. Pass. num. 259. contra Garc. loc. cit. n. 71. & Paxjord. num. 32. eò quòd licet etiam beneficium non requiratur residentiam, tamen non possit obtineri à filio in Ecclesia beneficii paterni. Non tamen ita intelligitur, ut illegitimus in Ecclesia beneficii paterni prohibeatur ex devotione, & non ex salario (intellige stabili; scilicet enim est, si legatur missa aliquoties ad elemosinam promerendam. Pirh. ad tit. de fil. presb. num. 55.) celebrare. Garc. loc. cit. c. 3. num. 70. Paxjord. num. 31. Pass. num. 258. Castrop. num. 16. contra Navar. cons. 1. q. 17. de consuet. Sayr. Riccium apud Barb. loc. cit. num. 62. Qui tamen etiam num. 27. una cum Garc. Ricc. Paxjord. citatis à Pass. tenet non licere illegitimo etiam laico tanquam Mulico cantare in Ecclesia paterni beneficii. Idem tenet Castrop. num. 16.

Questio 277. Num etiam comprehendatur pensio?

1. **R**espondeo primò affirmativè, si sermo est de pensione imposta fructibus paterni beneficii; verat siquidem Concilium, & hoc ipsum ob eandem rationem, ne scilicet memoria incontinentiæ paternæ duret. Castrop. de benef. d. 4. p. 2. num. 9.

2. Respondeo secundò negativè, de pensione fundata super alio quàm paterno beneficio, ita ut Clericus habens facultatem transferendi pensiones possit eam transferre in filium suum illegitimum; aliàs simpliciter dispensatum ad beneficia & pensiones, quia pensio improprie est beneficium, & in odiosis non est facienda extensio. Castrop. loc. cit. Gigas de pensio. q. 86. nu. 3. Paris. de resign. benef. l. 6. q. 4. num. 21. Gonz. ad reg. 8. cancell. gl. 5. §. 5. num. 22. Barb. loc. cit. num. 35. contra Garc. p. 2. c. 3. num. 36. & Mandos. apud Pass. num. 264. hoc nixos fundamento, quòd videatur per hoc pari modo conservari memoria paternæ incontinentiæ, & pensio succedat loco beneficii, quorum tamen utrumque falsum videtur: & certè licet pensio succedat loco beneficii, quo ad qualitates in beneficiis requisitas, ita ut eadè aras, legitimitas, &c. requisita ad beneficium, requiratur etiam in pensione, non tamen succedit in dispositione speciali prohibitiva, cum inhabilitatus ad beneficia consequentia non sit eo ipso inhabilitatus ad pensiones con-

P. Leuren. Fori Benef. Tom. 1.

sequendas. Castrop. num. 10. ex Gonz. gl. 5. §. 5. num. 26. Navar. cons. 12. nu. 15. de rescrip. Adde, quòd pensio sub nomine beneficii non comprehendatur in præfenti, vel ex eo constare, quòd in dicto Concilii decreto, postquam actum de beneficio, agatur etiam de pensione, tanquam aliquo distincto; & certè aliàs nequidem talis filius obtinere posset pensionem super fructibus alterius beneficii ejusdem Ecclesie. Castrop. cit. num. 10. Imò juxta Gig. q. 12. num. 2. nequidem comprehenditur pensio, quæ est super eodem beneficio, aut præbenda, super qua pensionem habet Pater, uti nec pensio, quæ est super beneficio domus paternæ, aut etiam pensio, quæ illegitimo legitime constituta fuit super beneficio tunc non paterno, dum illud postea pervenit ad patrem, ita ut eam filius retinere possit. Paxjord. loc. cit. num. 23. Pass. n. 264.

Questio 278. Quid in hoc puncto dicendum de illegitimis religiosorum?

Respondeo: non extendere quidem se ad hoc decretum illud Trident. utpote constitutum pro solis Clericis (quo nomine in pœnalibus non veniunt Religiosi) & extra ea, quæ separatim pro regularibus statuerat Trid. fuscè probat Pass. n. 269. contra Mirand. rom. 2. q. 2. d. 10. & Lavor. c. 16. n. 47. tenentes universalissimè illegitimum sine speciali dispensatione distincta ab ea, qua dispensatus est ad Prælaturas, non posse esse Prælatus in tota ea Religione, in qua pater ejus fuit Prælatus, & contra Peyr. q. 2. c. 5. num. 140. limitantem hoc ad eandem provinciam, & contra Rodriq. rom. 1. q. 13. a. 7. Sigism. à Bon. d. 72. num. 5. Donat. p. 3. tr. 5. q. 31. num. 13. limitantes id ad idem Monasterium. Nihilominus vi Constit. Gregorii XIV. edita Anno 1590. quæ incipit: *Circumspecta*; in qua, dum præcipitur, ut tales filii non recipiantur ad eandem Religionem, in qua pater est professus, multò magis præcipitur, ut non præficiantur alijs. Item vi Constit. 30. Clément. VII. talis filius prohibetur obtinere quæcunque Monasteria & beneficia regularia, & sæcularia, quæ Pater ejus aliquando habuit. Verumtamen & hæc constitutio, cum loquatur limitatè de eodem numero beneficio, poterit adhuc illegitimus talis antecesserit dispensatus ad hoc, ut ejusdem Ordinis Religiosus esse possit, sine alia dispensatione esse Provincialis, non tamen Prior, si Pater ejus fuit in hoc conventu Prior. Pass. num. 271. & 272.

Questio 279. An igitur etiam è converso Pater nequeat obtinere beneficium in Ecclesia, in qua filius ejus illegitimus jam habuit aliquod beneficium?

1. **R**espondeo primò ex Lott. negativè, si sermo est de diverso beneficio quantumcunque existente in eadem Ecclesia. Lott. l. 2. q. 48. num. 194. eò quòd tunc forte non militet ita eadem ratio, ob quam vetatur filius illegitimus habere ibi beneficium, ubi pater ejus habuit, ut constabit ex mox dicendis, & de hoc casu successione, nimirum Patris in eadem Ecclesia, in diverso tamen beneficio, intelligendam esse decis. Seraph. 142. in qua dicitur, verba Trident. sess. 25. c. 15. ita esse concepta, ut non possint ullo pacto convenire parentibus, eò quòd, si ad arcendam memoriam paternæ incontinentiæ filii excluduntur, nullo modo possint,

possint arceri parentes ipsi, in quibus non cadit ista passio, ut per eorum successionem arguatur incontinentia parentum, cum possint esse nati ex legitimo matrimonio) item quæ fusè scripsit Garc. p. 7. c. 3. num. 28, & Rebuff. tit. de dispens. super defect. natal. ait Lott. num. 202. & 206. ubi etiam, quòd hæc scripta sint, salvâ sententiâ S. Congreg. ad quam magis pertinet decreti illius Tridentini interpretatio.

2. Respondeo secundò: affirmativè, si sermo est de patre succedente filio suo illegitimo in eodem beneficio; quia jam militat eadem ratio, nimirum excitatio & conservatio memoriæ incontinentiæ talis patris. Lott. num. 194. & 206. nam memoria paternæ incontinentiæ non excitatur tam ex persona filii, quàm ex factò successione in beneficio, licet postea excitata conservetur in persona filii (qui dum vivus est, dicitur testis paternæ incontinentiæ, c. priusquam. d. 28. & argumentum paternæ incontinentiæ Gl. in c. proposuisti. d. 82. & nuncius impudici patris, Host. in c. cum decorem. de fil. presb. n. 1.) hinc è converso nihil est, quin ratione successione æquè conservetur hæc memoria in patre, non enim minus observabunt homines patrem obtinere beneficium, quod obtinebat illegitimus filius, quàm observaturi essent filium successisse in beneficio, quod obtinebat impudicus pater; imò magis, quia rarius; ut Gl. in c. legibus. d. 93. Ubi autem fuerit hæc memoria excitata, non est cur eadem æquè non conservetur in persona ejusdem patris vi naturalis relationis, quæ est inter patrem & filium. Lott. n. 195. & 196. sed neque dicas cum Jo. And. in c. ex transmissa. Abbate, ibid. n. 3. Butrio. n. 11. nullam existare de hoc expressam prohibitionem, & materiam esse exorbitantem. Nam cum militet eadem ratio, fit interpretatio intensiva, non extensiva. Lott. n. 198. ex Parif. conf. 32. num. 77. l. 1. Neque etiam est materia exorbitans, utpote qualis dicitur ea dispositio, quæ inducit aliquid in specie contra id, quod jure antiquo dispositum fuerat in genere. Menoch. de recap. possess. remed. 14. n. 13. Lott. n. 199. & etiam si materia sit exorbitans, adhuc procedit argumentatio ab identitate rationis, ut Alex. conf. 89. n. 6. ita ut, si qui contrarium docuerint, constet eos minus propriè accepisse materiam exorbitantem. Lott. n. 200.

Questio 280. An ergo pater habere possit beneficium in Ecclesia, in qua filius ejus illegitimus jam est beneficiatus?

Respondeo: negativè. Castrop. de benef. d. 4. p. 2. num. 6. citans Garc. p. 7. c. 3. n. 31. Etsi enim Trident. hunc casum directè non tetigerit, neque id vetuerit expressis verbis (dum loquens de patre & filio beneficiatis jam tempore Concilii, solum expressè disponat: quòd si in præsentia pater & filius in eadem Ecclesia sint beneficiati, filius cogatur beneficium dimittere patre intacto) tacite tamen & virtualiter hoc ipsum vetare videtur, cum enim voluerit, ne filius illegitimus & pater in eadem Ecclesia beneficiati existant, ut paternæ incontinentiæ memoria longissimè arceatur, frustraretur Concilium hoc suo fine, si pater obtinere possit beneficium in Ecclesia, in qua filius ejus illegitimus jam habet beneficium, adeòque dicendum, non posse id patrem, neque enim filius cogendus est beneficium jam acquisitum relinque-

re, sed potius pater impediendus ab illo consequendo, quia ipse agit de lucro captando, & filius de damno vitando. Castrop. loc. cit.

Questio 281. Quid dicendum hac in parte de filiis legitimis presbyterorum, aliorumve Clericorum?

1. **R**espondeo primò: posse illos in Ecclesia, in qua eorum pater provisorius, providei, id enim nec à jure communi, nec à Trident. vetatur. Castrop. de benef. d. 4. p. 2.

2. Respondeo secundò: non posse illos patri in eodem beneficio succedere immediatè. c. ad extirpandas. c. constitutus, de fil. presb. Poterunt tamen in eo succedere mediatè. c. ex transmissa. l. cod. & c. ad extirp. ibi. Gl. Innoc. Abb. Barb. Garc. p. 7. c. 3. n. 3. Sanch. opusc. l. 2. c. 1. dub. 14. n. 2. Pall. n. 122. Lott. l. 2. q. 48. n. 178. & seq. Species siquidem illa hæreditaria successione in beneficio, quæ est ratio unica, ob quam prohibetur filius succedere in beneficio paterno, locum non habet, nec ullatenus comparet, seu representatur propter mediam intercedentem personam, utpote quæ illam speciem ita submovet, ut nec per imaginationem quis suspicari possit activitatem alicujus juris hæreditarii. Lott. loc. cit.

Questio 282. Qualiter hoc ipsum extendendum aut limitandum?

1. **R**espondeo primò: sic extendendum ut locum habeat, etiam in filio adoptivo; cum & hic propriè sit filius familias. l. 1. ff. de adopt. succedatque æquè patri, quantumcunque sacerdoti, tam ex testamento, quàm ab intestato, ut AA. in l. si quis posthumus. de lib. & posthum. Lott. cit. q. 48. n. 186. supponens cum communiore, pro qua citat quamplurimos num. 187. Sacerdotem posse, quem velit, sibi adoptare in filium, modò tamen, si agatur de adrogatione, accedat Auctoritas Papæ. Si verò de adoptione simplici, auctoritas magistratûs Ecclesiastici. Lott. cit. n. 187. citans Rujinum, conf. 167. l. 5. licet, ut idem Lott. in hoc casu exigatur alicujus citatio.

2. Respondeo secundò: ita ut ea dicatur adhuc successio mediata, dum inter patrem & filium mediat alius, qui legitimè possederit idem patris beneficium, etsi in eo nunquam ministrarit, adeòque is in dictum filium poterit illud resignare. Pall. nu. 223. contra Rebuff. secus, si medius ille possederit invalidè. Sanch. loc. cit. n. 5. Pall. n. 224. sic etiam dum quis obtinuit v. g. Rectoriam principalem Titii, potest is instituere Vicarium perpetuum filium Titii, quia jam filius non succedit immediatè in jure & titulo patris, sed potius in jure præsentis Rectoris, mediantis inter ipsum & patrem. Et ita communicatio illa tituli & juris beneficiæ inter Rectorem principalem, & Vicarium perpetuum non refert speciem successione hæreditariæ, qualem quia referret, si pater, ad quem ratione alicujus personatûs v. g. cui Ecclesia parochialis est incorporata, filium suum legitimum in illa parochia constitueret Vicarium perpetuum, hinc id non potest. Laym. in c. Michal. de fil. presb. num. 2. Pirh. ad eund. tit. n. 41. Item si Patens Rector Ecclesiæ moreretur ante Vicarium suum perpetuum, potest filius, mortuo illo Vicario, consequi istam Vicariam, quia jam censetur mediare inter pa-

erem & filium Vicarius ille post parentem mortuus. AA. *idem ibid.* Secundo ut nomine beneficii veniat etiam Vicaria vel commendata perpetua, non verò temporalis. *cit. c. constitutus, Gl. in c. ad extirp. Sanch. loc. cit. n. 6.* Rebuff. *in praxi. de disp. super natal. n. 21.* Barb. *ad c. constitutus. n. 2.* ita ut filius obtinere nequeat Vicariam vel commendam perpetuam illius Ecclesie, cujus parens immediatè ante fuit Parochus aut Rector principalis. *c. Michael. vel etiam, cujus parens immediatè ante fuit Vicarius perpetuus, aut quam habuit in commendam perpetuam; multòque minus possit habere Rectoriam principalem illius Ecclesie.* Rebuff. *loc. cit. n. 16.* Laym. *ad cit. c. Michael. n. 4.* Pirh. *ad tit. de fil. presb. n. 40.* Tertio, ut nomine beneficii habiti intelligatur beneficium possessum; Non enim prohibetur filius habere beneficium, cujus tantum titulum v. g. per collationem consecutus erat pater absque possessione. *Garc. p. 7. c. 3. n. 55.* Barb. *de off. Ep. alleg. 65. n. 7.* Pirh. *loc. cit. n. 36.* Quarto, ut nomine beneficii ejusdem non veniat beneficium mutatum v. g. ex portione factum Canonicatus, hoc enim poterit filius immediatè obtinere. *Sanch. loc. cit. n. 2.* Pass. *n. 226.* uti etiam, si patris & filii beneficia sint tenuia; poterit filius utrumque possidere, postquam mortuo patre unita sunt. *Sanch. loc. cit. n. 8.* Lott. *l. 2. q. 48. n. 181.* citans Hostiens. *in c. ex transmissa.* Jo. And. *n. 3.* Abb. *n. 7.* pari siquidem modo, quo persona media impedit oriri speciem hæreditaria successionis, titulus unionis (factæ tamen sine dolo aliquo) eandem speciem oriri non patitur. *Lott. cum cit. AA.* Neque etiam dici debeat idem beneficium, dum in Ecclesia aliqua, in qua præbendæ Canonicales distinctæ non sunt, nec singulis Canonicis certo numero assignatæ, sed reditus ad communem mensam & massam Capituli deferuntur, statim post mortem patris Canonici, nulla persona mediante, defertur filio Canonicatus, cum is jam non vacaverit per mortem parentis. *c. ex parte. de concess. presb. Host. Abb. Burrio. Laym. apud Pirh. n. 46.*

3. De reliquo non vetat jus canon. patrem immediatè succedere filio etiam illegitimo, ut dictum supra in eodem beneficio; siquidem materia hæc, cum odiosa sit, non debet à filiis fieri extensio ad parentes. *Jo. And. Abb. Rebuff. Azor, Garc. citati à Pirh. loc. cit. n. 46.* contra Hostiens. Archid. & alios apud Fagn. quibus adhæret *Lott. loc. cit. n. 184.* dicens esse sententiam suam communem DD. non minus probabiliter sustentium contrarium ob paritatem rationis, nimirum quod cum non minus pater filio, quam filius patri succedat in bonis hæreditariis, hæc sit species quadam successionis; jura autem generaliter prohibeant successionem in beneficiis Eccles. Unde etiam in tantum illis consentit *Pirh. num. 45.* in quantum censet, non posse patrem immediatè post mortem filii succedere ei in beneficio, si succedat ei in bonis.

4. Neque etiam vetat quo minus filius legitimus simul cum vivente patre in eadem Ecclesia obtineat simile omnino beneficium. *Lott. loc. cit. n. 181.* (dicens in hoc consentire omnes. & n. 192. dicens filium impetrantem Canonicatum in Ecclesia, in qua pater habet alium Canonicatum, nequidem teneri de hac circumstantia facere mentionem, nisi ei obstat illegitimitas) *Sanch. loc. cit. n. 11.* ex Felin. *Rebuff. quos citat Passer. n. 228.* referens plures alios contra *Abb. in c. cum decorem, de*

fil. presb. num. 1. negantem id quoad beneficium omnino simile.

5. Porro idem, quoad hoc, nimirum quoad succedendum mediatè in beneficio patris jure antiquo etiam poterant filii illegitimi. *c. ex transmissa. & ibi, Abb. n. 5.* Host. *Innoc. Barb. n. 3.* fateturque ipse Clemens VII. in *Const. sua. ad Canonum Conditionem. trigesima. edita Anno 1533.* apud Quarant. *in sum. bullar.* per quam hoc ipsum illis abrogavit: Poterant & mortuo patre esse beneficiati in eadem Ecclesia, in qua fuerat pater & circa hoc Clemens VII. nihil immutavit. *Pass. n. 230.* sed *Trid. sess. 25. c. 15. de reform.*

Questio 283. Num Episcopus in isto Concilio Trid. decreto dispensare possit?

Respondeo negativè. *Abb. Jo. And. Sanch. opusc. l. 2. dub. 17. n. 4.* Barb. *de off. Ep. alleg. 65. n. 30.* *Paxjord. loc. cit. n. 42.*

Questio 284. Quid si ergo Episcopus concesserit filio Presbyteri Capellam vel beneficium, & ad ejus ritulum illum ordinavit, quod pater ejus habuit, vel etiam in Ecclesia, in qua pater ejus ministravit?

Respondeo: si Episcopus hoc fecit scienter, non potest illegitimum removere ab isto beneficio, quin & si amovit, debet illud ei restituere, ut pacificè possideat. Si verò ignoranter id fecit, non debet illum inde amovere, donec de alio beneficio ei sufficienter provideat, sic expressè habetur *c. veniens. de fil. presb.* textus autem hic non est de filio legitimo, ut aliqui volunt, sed de illegitimo, ut plerique, alii *Laym. ad cit. c. n. 1.* *Pirh. de fil. presb. n. 33.* Atque ita hic est casus singularis, & exceptus, in quo illegitimus Presbyteri ab Episcopo ignorante ejus inhabilitatem institutus in beneficio paterno, & ad illius ritulum ordinatus, licet potest illud, etsi invalidè collatum retinere ad tempus, donec aliud ei conferatur, ne cogatur indecorè mendicare. *Rebuff. in praxi. de dispens. super def. nat. n. 79.* *Fagn. in c. veniens. n. 15.* *Pirh. loc. cit. n. 34.* Alter verò quem scienter sic promovit Episcopus, nec ipse ab Episcopo illo (cum is potestatem non habeat dispensandi in *cit. Canone*) removeri debet; sed à Superiore Episcopi, puta metropolitano vel Papa. *c. diversis. de fil. presb. Laym. ibid. n. 2.* quamvis in casu istius *c. veniens.* Papa illegitimum illum noluerit amovere, sed ex gratia cum illo dispensavit, ut possit retinere beneficium paternum; idque in odium Episcopi illicitè, & invalidè illum instituentis, & mox illum iterum auctoritate propria removens; vel etiam ne sic promotus aliàs cogereetur mendicare. *Gl. ad cit. c. veniens. v. restitutus.* *Hostiens. ibid. & Fagn. n. 10.*

2. De cetero præcindendo ab illa Episcopi institutione, ubi notorium est illegitimum Clericæ in Ecclesia paterna successisse sine dispensatione, à beneficio amoveri debet, & potest, etiam sine processu judicio. *c. quoniam. de fil. presb.* in notoriis enim ordo judicarius non est necessario observandus. *c. manifesta. 2. g. 1.* Etsi in præsentem pater & filius ejus illegitimus in eadem Ecclesia beneficia obtinere reperiantur, cogendus est filius suum resignare, aut etiam cum alio permutare extra illam Ecclesiam intra tres menses, alias ipso jure eo privatus est, ita decernit *Trid. sess. 25. c. 15.*

Questio 285. Num Prælati regulares cum suis in isto genere dispensare possint?

Respondeo negativè. Imprimis non potestate ordinaria, ut patet, dein nec privilegio; si enim ex eo, quòd habeant privilegium, dispensandi cum suis super defectu natalium, ex quacunque copula nefaria is processerit, non habeant eo ipso privilegium dispensandi cum filiis legitimis suorum, ut succedant immediatè patri in beneficio vel Prælatura (sunt enim distincta, & diversæ speciei hæc privilegia, juxta quòd diversæ sunt inhabilitates, quas respiciunt, nempe una fundata in illegimitate; altera in ratione filiationis, seu quia filii sunt) multò minus habent privilegium dispensandi cum filiis illegitimis suorum, ut hi succedant patri in beneficio vel Prælatura. Pass. n. 290. Qui etiam num. seq. addit, quòd si decretum Trident. comprehenderet religiosos, non possent dispensare Prælati religiosi cum filiis suorum religiosorum, ut essent Prælati ejus conventus, in quo pater fuit Prælatus, aut etiam in tota Provincia, vel Ordine; imò, ut possent beneficium ullum exercere, vel chorum frequentare, aut unam Antiphonam cantare, cum Trident. veter. filios Clericorum ministrarunt, quòd cum juxta communem DD. non teneat, posse superiores cum talibus dispensare, non tantum ut admitti possint ad eundem, in quò pater fuit, Ordinem, sed & ad Prælaturas, quas pater non habuit.

Questio 286. Quales conditiones habere debeat dispensatio super defectu Natalium, ut sit valida?

1. Respondeo primò: ut sit data ex rationabili causa, si data est ab inferiore Papa (secus si data ab ipso Papa) hic enim non nisi ex concessione Papæ dispensat in hoc, Papa autem non concedit, ut inferiores sine causa dispensent. Lamb. p. 1. l. 2. q. 7. a. 11. num. 12. Garc. loc. cit. c. 2. num. 49. Castrop. tom. 1. tr. 5. d. 6. p. 8. num. 2. Lamb. d. 5. q. 16. adeòq; comprehenditur etiam legatus à latere. Castrop. loc. cit. Sanch. l. 8. de matrim. d. 87. num. 5. & alii passim contra Rodriq. in sum. c. 4. concl. 3. num. 5. Valebit nihilominus dispensatio, si inferior dispensans prudenter & bona fide credit esse justam causam dispensandi, postulante sic recta Ecclesiæ gubernatione ad excludendos scrupulos, & ne passim acta infringere sit necesse. Sanch. loc. cit. num. 8. Pass. cit. c. 25. de elect. num. 289. contra Castrop. loc. cit. num. 5. vel si est justa causa, etsi dispensans sine cognitione causæ dispense. Sanch. Pass. ll. cit. Armil. v. dispensatio. num. 14. Porro quæ causæ sint justæ dispensandi in illegimitate, certà regulà definiti nequit, refert earum plures, ex c. requisitis. 1. q. 7. & c. sciendum. d. 29. Sylv. v. dispensatio. Rebuff. cit. de dispens. super def. nat. l. num. 48. Castrop. loc. cit. num. 7. Neque eadem causa sufficit respectu cujuscunque defectus natalium; tantò enim difficiliùs dispensandum cum illegitimis, quantò turpiùs procreati. Sayr. de cens. l. 6. c. 11. num. 8. Pass. num. 288.

2. Secunda conditio est, ut expressa sint ad minimum in supplicatione, quæ de jure vel stylo Curia sunt exprimenda; quales sunt circumstantiæ, quæ per se spectant ad negotium, sive quæ per se factum reddunt turpius, & difficiliùs dispensabile, v. g. in præstate, num illegitimus sit ex adulterio,

uno vel utroque conjugato, an ex incestu in primò vel secundo gradu, vel alio remotiore, etiam affinitatis. An ex sacrilegio, puta Religiosis professis, Mirand. tom. 2. q. 1. a. 13. Tamb. l. cit. q. 16. n. 11. & q. 18. n. 4. Sanch. loc. cit. d. 21. num. 12. Felin. ad c. postulasti. num. 1. & plures alii, quos citat, sequiturque Pass. num. 290. neque juvat, bona fide ex ignorantia racuisse tale quid; quòd enim de jure exprimendum, ejus expressio est de forma & substantia. Sanch. & Pass. ll. cit. contra Sigism. à Bon. de Elect. dub. 75. n. 4. & Rodriq. p. 1. q. 13. a. 12.

3. Tertia conditio ad hoc ut valeat dispensatio pro speciali casu, est, ut eum distinctè exprimat; dispensatus enim in genere, v. g. ad Ordines, valet solum ad minimam speciem, v. g. ad Ordines minores, dispensatio ad beneficia paterna non valet, si ea sint curata. Pass. n. 291. dispensatus simpliciter super illegimitate nullà factà illius specificatione non intelligitur dispensatus, nisi super minima illegimitate, qualis est nati ex soluto & soluta. c. 1. de fil. presbyr. Pass. num. 297. tenetque hoc postremum, etiam in Regularibus, cum Prælatus regularis meritò difficiliùs moveri debeat, ut dispense cum illegitimo nato ex concubitu sacrilego, quàm ex simplice fornicatione. Peyr. in pralat. q. 2. c. 5. num. 145. Mirand. p. 2. q. 2. a. 13. Pass. loc. cit. contra Rodriq. loc. cit. num. 17. Leand. male citantes pro se Dianam. Item dispensatio ad majus non valet ad minus (nisi fortè minus à majore sit inseparabile, idque necessariò supponat; v. g. dispensatio ad Diaconatum valet etiam ad minores. Felin. in c. fin. de simon. n. 5. Hostiens. in c. postulasti. n. 12. Pass. nu. 294.) cum in dispensationibus non arguatur à paritate, vel majoritate rationis. Sayr. loc. cit. num. 16. Sanch. loc. cit. d. 1. num. 32. Surdus decis. 268. num. 20. Sic dispensatus ad Provincialatum non est dispensatus ad Priortatum. Pass. num. 295. contra Peyr & Lezan. ab eo citatos, multòque minus dispensatus ad unam Prælaturam regularem hoc ipso est dispensatus ad alias; idem contra Bordon. resol. 10. num. 21. Item dispensatus ad officia hujus Ordinis, non censetur dispensatus ad officia alterius Ordinis, ad quem transferitur, cum Superiores vi privilegiorum non dispensent, nisi pro eodem Ordine. Sanch. in Decal. l. 5. c. 5. n. 16. Peyr. ad constit. Julii 2. n. 88. Mirand. loc. cit. a. 4. & alii apud Pass. nu. 298. similiter dispensatus in religione ad officia & beneficia illius, non est dispensatus ad officia extra Ordine, sive in eo maneat, sive ab eodem ejiciatur. AA. iidem. sicut è contra dispensatus super irregularitate in saculo ad beneficia, non censetur post professionem dispensatus ad Prælaturas in Religione. AA. iidem; secus tamen quoad hoc ultimum censet Pass. n. 299. de eo, qui in saculo dispensatus esset à Papa, vel à Legato de latere ad omnia officia & beneficia; excipiendo tamen etiam Prælaturam insignem, & speciali notà dignam, v. g. Generalatum. Quin etiam licet dispensatio concepta per verba generalia, v. g. ad officia omnia regulariter loquendo debeat intelligi generaliter, ubi tamen clausula generalis ponitur post aliqua officia nominata, non extendatur ad majora nominatis. Peyr. l. ult. cit. num. 99. Strotius de off. Vicarii l. 2. q. 115. num. 10. apud Pass. num. 296.

4. Quarta conditio, ut voluntas dispensandi sit sufficienter demonstrata, dum nimirum non verbis aut scripto, sed facto sit dispensatio; uti ea sufficienter demonstratur, dum Superior habens potestatem

statem

statem & causam dispensandi rationabilem, & notitiam illegitimitatis, promouet illegitimum ad beneficium vel prelaturam. Sanch. de matrim. l. 8. d. 4. num. 23. Suar. tom. 5. in 3. p. d. 41. l. 3. num. 4. Pass. num. 301. Verumque id est in utroque foro. AA. iidem. Sayr. loc. cit. l. 7. c. 14. num. 12. nisi quod in foro externo debeat dispensatio constare de illegitimitate, & causa rationabili per probationes in eo foro legitimis & sufficientes. Pass. num. 303. Item verum est, etiam si Pontifex ipse promoveat ralem; etsi enim is sine iusta causa dispenseat valide, quia tamen sic non dispensat licite, praesumi non debet dispensatus sine iusta causa. Pass. num. 304.

Quaestio 287. In quo differat legitimatio a dispensatione cum illegitimo?

Respondeo: quod legitimatio habiliter illegitimum universaliter ad omnia jura, a quibus de jure scripto civili vel canonico repellatur; dispensatio autem ad quaedam solum. Azor. 2. p. l. 2. c. 14. q. 1. Tusc. l. c. concl. 220. Item quod legitimatio fit late interpretanda, dispensatio stricte. Pass. num. 306. Porro legitimatio civilis facta a Principe laico non valet ad functiones spirituales & Ecclesiasticas. Suar. tom. 5. d. 50. f. 3.

Quaestio 288. An Electio vel promotio illegitimi non dispensati ad beneficia & praelaturas sit ipso jure nulla?

Respondeo primo: in hoc sensu esse ipso jure nullam, quod ipso jure, siue iuribus id praecipientibus sit annullanda, & valide confirmari nequeat, nisi ab eo, qui super huiusmodi defectu natalium potest dispensare; hoc enim ad minimum probant textus supra adducti, & ille praecipue c. 1. & c. fin. de fil. presbyt. illegitimi beneficium nullatenus habent.

2. Respondeo secundo: probabile est, esse in ipso jure nullam, uti expresse tenent Nav. cons. 4. de fil. presbyt. & in sum. c. 25. nu. 127. Paris. de resign. l. 4. q. 4. num. 13. Peyr. in prael. q. 3. c. 5. num. 132. sicque evincere videtur eo nullatenus, utpote reddens & iudicans actum invalidum, & jure nullum. Sanch. l. 6. de matrim. d. 32. num. 7. & l. 5. in decalog. cap. 15. num. 17. Gratian. discip. forens. tom. 1.

r. 159. num. 18. Unde tenebitur illegitimus, etiam occultissimus, beneficium dimittere, si dispensationem impetrare nequit, quia invalide promotus. Abbas in c. nisi cum pridem. de renunc. num. 16. Sayr. loc. cit. c. 10. num. 37. Azor. loc. cit. c. 4. q. 25. Peyr. loc. cit. num. 131. Nihilominus contrarium satis probabiliter defendit Pass. num. 311. & seq. ed quod cum nullitas actus ipso jure non sequatur ex natura ad prohibitionem superioris aut legis (multa enim facta tenent, quae fieri prohibentur. c. ad Apostolicam. de regul.) locum non habeat; nisi in jure exprimat (poena enim non irrogatur, nisi expresse jure caveatur. Tusc. l. p. concl. 816. n. 4. Barb. axiom. 181. n. 7. in jure autem canon. dicta poena nullitatis ipso jure nullibi exprimat; nullus etiam textus existit, vi cuius declaretur vim significativam illius vocis nullatenus portare in ventre decretum irritans; negentque id ipsum Gloss. in Clem. unicam de sequest. possess. & Gloss. in Clement. unicam. de jure patronatus. Gemin. in c. quoniam. de immunit. Eccles. num. 7. Sylv. v. excommunicatio n. 6. citans Ang. Armil. & c. ad haec, odia sint restringenda, & in poenis benignior fieri debeat interpretatio. reg. in poenis. de reg. juris in 6. praesertim ubi innocens punitur ob culpam alterius, uti punitur illegitimus ob culpam incontinentiae paternae. Quibus tamen etiam non obstantibus tenet Pass. n. 314. cum communi, peccare illegitimum occultum graviter, acceptando Praelaturam, & teneri dimittere illam, quia semper peccat, dum contra Canones prohibentes eam nullatenus, hoc est nullo tempore haberi a tali, eam habet. Quia tamen hoc ipsum sit praecipuum humanum, ait eum posse retinere beneficium, si non potest sine gravi infamia sui, aut suorum illud dimittere, aut obtinere dispensationem, citatque pro hoc Rodriq.

tom. 1. q. 13. d. 5.

*****
*****
*****
*****
*****
*****

